

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2015/2041(INI)

18.2.2016

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: põhiseaduskomisjon

ELi institutsioonide läbipaistvuse, vastutuse ja usaldusväarsuse kohta
(2015/2041(INI))

Arvamuse koostaja: Sylvie Guillaume

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval põhiseaduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on teatanud kavatsusest esitada 2016. aastal institutsioonidevahelise kokkuleppe eelnõu, millega vaadatakse läbi huvigruppide esindajate läbipaistvusregister; nõuab, et enne ettepaneku tegemist peetavates konsultatsioonides võetaks tasakaalustatult arvesse esitatud eri seisukohti; on seisukohal, et tuleb suurendada läbipaistvuse taset ja luua selleks kohustuslik ELi register;
2. nõuab seadusandliku jalajälje kasutamist ELis tehtava lobitöö kohta vabatahtlikkuse alusel; juhib sellega seoses tähelepanu võimalusele lisada komisjoni ettepanekutele ja Euroopa Parlamendi raportitele lisad, milles on selgelt nimetatud, millised lobistid ergutab Euroopa Parlamendi liikmeid ja nõukogu esindajaid avaldama vabatahtlikult teavet oma kohtumiste kohta sidusrühmadega, nagu juba teeb komisjon;
3. palub, et need Euroopa Liidu institutsioonid, sealhulgas Euroopa Parlament, kes on käitumisjuhendi kehtestanud, tõhustaksid selle järelevalve- ja rakendamismeetmeid, nt majanduslike huvide deklaratsioonidega seotud kontrole; märgib, et järelevalve- ja karistusorganid peavad olema poliitiliselt sõltumatud;
4. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle avaldada iga kahe aasta järel aruanne korruptsiooniga seotud hetkeolukorra kohta ELis; kutsub komisjoni üles esitama viivitamata oma esimese korruptsioonivastase võitluse aruande addendumi, milles kirjeldatakse üksikasjalikult olukorda ELi institutsioonides sellest vaatepunktist;
5. tagamaks, et institutsioonid järgivad Euroopa Nõukogu korruptsioonivastaseid standardeid, palub komisjonil jätkata arutelusid ELi liitumise üle riikide korruptsioonivastane ühendusega (GRECO), eesmärgiga kehtestada liitumise esialgne ajakava;
6. peab kahetsusväärseks, et on tehtud vähe edusamme kaitse pakkumisel rikkumisest teatajatele ja ajakirjanikele, kes võivad täita olulist rolli korruptsioonivastases võitluses; väljendab kahetsust ka asjaolu üle, et komisjon ei ole reageerinud Euroopa Parlamendi palvele korraldada uurimine seoses rikkumisest teatajate kõikehõlmava Euroopa kaitseprogrammiga; palub, et komisjon esitaks sellel teemal 2016. aasta lõpuks teatise, lähtudes olukorrast riikide tasandil seoses eeskirjadega rikkumisest teatajate kohta, ning kaaluks võimalust koostada rikkumisest teatajaid käsitlevad miinimumeeskirjad;
7. peab samuti kahetsusväärseks, et ei ole suudetud kaotada laimamisvastaste seaduste kuritarvitamist ajakirjanike ja teiste korruptsiooni uurivate isikute hirmutamiseks; nõuab eelkõige, et komisjon algataks arutelu õigusaktide üle, millega toetatakse laimu eest määratud kriminaalkaristuste tühistamist liikmesriikides;
8. on seisukohal, et tuleb viivitamata luua sõltumatu ja tugev Euroopa Prokuratuur, kellel on selgelt määratletud pädevus- ja vastutusvaldkonnad ning kes võitleks liidu finantshuve kahjustavate pettustega seotud kuritegude vastu ja uuriks Euroopa Liidu finantshuve kahjustavaid õigusrikkumisi, esitaks nende toimepanijatele süüdistusi ja võtaks nad

vastutusele; leiab, et mis tahes nõrgem lahendus oleks liidu eelarvele kahjulik; ergutab nõukogu andma uut hoogu läbirääkimistele finantshuvide kaitse direktiivi üle, et tugevdada kehtivat õigusraamistikku ning suurendada ELi finantshuvide tõhusat kaitset;

9. mõistab hukka asjaolu, et nõukogu seiskas üldsuse juurdepääsu dokumentidele käsitleva määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamise; nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks konstruktiivse seisukoha ja arvestaks Euroopa Parlamendi 15. detsembril 2011 vastu võetud esimese lugemise seisukohta ning Lissaboni lepingu nõudeid; märgib, et rakendatud on vaid väheseid parlamendi soovitusi läbipaistvuse ja dokumentidele juurdepääsu kohta; tuletab meelde, et läbipaistvus suurendab üldsuse usaldust ELi institutsioonide vastu, andes kodanikele võimaluse saada teavet liidu otsustusprotsessi kohta; on arvamusel, et kodanikke tuleb teavitada objektiivselt ja õigeaegselt; kinnitab seepärast, et ELi halduse- ja õigusloomeprotsessi läbipaistvus on ELi õigusaktide ja poliitika legitiimsuse jaoks hädavajalik; rõhutab, et läbipaistvus on parema reguleerimise nurgakivi;
10. kordab oma soovitusi, et iga ELi institutsioon või asutus määraks oma olemasolevas juhtimisstruktuuris ametisse läbipaistvuse ametniku, kes vastutab nõuete järgimise eest;
11. tuletab meelde, et on vaja parandada seadusandlike läbirääkimiste, sealhulgas kolmepoolsete läbirääkimiste läbipaistvust; märgib seepärast, et tuleb suurendada läbipaistvust, andes pädevas parlamendikomisjonis aru kolmepoolsete läbirääkimiste hetkeseisust; juhib eelkõige tähelepanu sellele, et Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 73 lõike 4 kohaselt annab läbirääkimisrühm pärast iga kolmepoolset kohtumist selle kohta aru vastutava komisjoni järgmisel koosolekul ning teeb viimase kolmepoolse kohtumise tulemusi kajastavad dokumendid parlamendikomisjonile kättesaadavaks; nõuab seepärast, et nii suuline aruanne kui ka dokumendid sisaldaksid põhjalikku teavet kolmepoolsete kohtumiste hetkeseisust; nõuab ka kolmepoolsete kohtumiste toimumiskuupäevade ja osalejate nimede avalikustamist;
12. rõhutab, et kolmepoolsetel läbirääkimistel lõpliku kokkuleppe saavutamise ning pädevas komisjonis toimuva kinnitava hääletuse vahele peab jääma piisav aeg, et pädevate parlamendikomisjonide liikmed saaksid enne lõplikku hääletust komisjonis dokumenti lugeda ning seda fraktsioonis arutada;
13. nõuab suuremat läbipaistvust ELi ametites ning nende ametite ja muude ELi organite vahelistes suhetes; rõhutab ametite esindajate kandidaatide esitamise, valimise ja nimetamise menetluste läbipaistvuse tähtsust, eriti juhtudel, kui on kaasatud parlament;
14. on seisukohal, et komisjoni esimene iga kahe aasta tagant esitatav korrupsioonivastase võitluse aruanne oli paljulubav katse korrupsiooni kontrollimiseks liikmesriikides; kutsub komisjoni üles lisama järgmisesse 2016. aasta aruandesse analüüsi ELi institutsioonide korrupsiooniriskide kohta, lisades ülevaate liikmesriikide suurimatest korrupsiooniprobleemidest, poliitilised soovitusel nende lahendamiseks ning komisjoni võetavad järelmeetmed, võttes konkreetselt arvesse korrupsiivse tegevuse kahjulikku mõju siseturu toimimisele.

**NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD
LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS**

Vastuvõtmise kuupäev	16.2.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 49 -: 1 0: 6
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Michał Boni, Caterina Chinnici, Ignazio Corrao, Rachida Dati, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Laura Ferrara, Monika Flašíková Beňová, Lorenzo Fontana, Kinga Gál, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Jussi Halla-aho, Monika Hohlmeier, Brice Hortefeux, Sophia in 't Veld, Eva Joly, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Timothy Kirkhope, Barbara Kudrycka, Kshetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, József Nagy, Péter Niedermüller, Soraya Post, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Branislav Škripek, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marina Albiol Guzmán, Carlos Coelho, Anna Maria Corazza Bildt, Pál Csáky, Daniel Dalton, Dennis de Jong, Gérard Deprez, Anna Hedh, Petr Ježek, Emil Radev, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Barbara Spinelli, Elissavet Vozemberg-Vrionidi